

دیدگاه

حجت الاسلام محمدجواد نطافت یزدی در قسمت سوم برنامه «توحیدخانه» مطرح کرد

سردار کربلا؛ الگوی مقاومت و روحیه حماسی ملت ایران

سومین قسمت از فصل دهم برنامه تلویزیونی «توحیدخانه» از تولیدات مشترک مرکز ارتباطات و رسانه آستان قدس رضوی و شبکه یک سیما، میزبان حجت‌الاسلام و المسلمین محمدجواد نطافت یزدی، رئیس مدارس علمیه حضرت مهدی(عج) و عضو شورای عالی حوزه علمیه خراسان بود.

به گزارش آستان‌نیوز، این کارشناس دینی در روزی‌برنامه «توحیدخانه» که با محور «عاشورا، حماسه و مقاومت» از شبکه یک سیما روی آنتن می‌رود، ابعاد و زاویه‌های مختلف شخصیت سردار بزرگ کربلا، حضرت ابوالفضل العباس (ع) را در زمینه مقاومت، وفاداری، ولایت‌مداری، ایثار... و... بررسی کرد.

■ قمر بنی‌هاشم(ع)، الگوی اهل ایمان

حجت الاسلام و المسلمین نطافت با اشاره به نقش حضرت عباس(ع) در تقویت روحیه حماسی و مقاومت ملت ایران، گفت: حضرت ابوالفضل(ع) در میان شهدای کربلا درخشش خاصی دارد واوصافی که برای ایشان از زبان اهل بیت(ع) بیان شده، جایگاه‌ویژه او را نشان می‌دهد.وی افزود: در روایت‌ها آمده حضرت عباس(ع) شهیدی است که همه شهدا در روز قیامت به او غبطه می‌خورند و این امتیازات موجب شده حضرت ابوالفضل(ع) به عنوان الگوی اهل ایمان و مجاهدان قرار بگیرد. این کارشناس دینی با تأکید بر اینکه خدای حساب به کسی مقام نمی‌دهد، تصریح کرد: حضرت ابوالفضل(ع) از آزمایش‌های مختلفی عبور کرد و شایسته این مقام شد.با ربوبیت خدای متعال، مغیره حضرت ابوالفضل(ع) جدا شده تا در میان شهدا نگ‌نشود و نقش برجسته خود را در تاریخ ایفا کند.

■ حضرت عباس(ع) علامه بود

عضو شورای عالی حوزه علمیه خراسان با اشاره به ویژگی‌های حضرت عباس(ع) بیان کرد: قمر بنی‌هاشم(ع) هیچ‌گاه خود را قریب فرزندان حضرت زهرا(س) ندانست و همواره می‌گفت: جانم فدای ایشان باد. وی افزود: حضرت عباس(ع) با اینکه از نظر علمی دارای مرتبه اجتهاد و علامه بود، تنها یک خطبه در بالای کعبه از ایشان نقل شده که خطبه‌ای با مضامینی بلند است؛ زیرا بر این باور بود که باید یا به رکاب باشد تا امام حسن(ع) و امام حسین(ع) هستند، وی نباید سخن بگوید و خود را نشان بدهد.

حجت‌الاسلام و المسلمین نطافت، مشکل مخالفان اهل بیت(ع) را حسادت دانست و اظهار کرد: همان‌گونه که قرآن می‌فرماید: «أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ...»، یعنی به اهل بیت(ع) و انبیاء(ع) حسدات می‌ورزند. از این رو، رفتار حضرت ابوالفضل(ع) بسیار ارزشمند است و البته در دامن مادری پرورش یافته که خود را هیچ‌گاه هم‌دیف حضرت زهرا(س) نمی‌دانست؛ بسیار مهم است که هر کسی در این دنیا جایگاه خود را بداند و در همان جایگاه قرار بگیرد. حجت‌الاسلام و المسلمین نطافت با اشاره به اینکه «عبد» بودن نخستین توصیفی است که از حضرت عباس(ع) در زیارت ایشان آمده، تأکید کرد: این همان توصیفی است که هنگام سلام‌نماز درباره حضرت رسول(ص) می‌گوییم و ایشان را عبد و سپس رسول می‌دانیم. این مقام، مقام والایی است؛ زیرا کسی که عبد خداست، عبد شهوت و مقام و دنیا نیست. در زیارت، سپس حضرت عباس(ع) را صالح یعنی کسی که آن قدر عمل صالح انجام داده که صلاح در او نهاده‌ینه شده، توصیف کرده‌است.

■ مؤلفه‌های شخصیتی حضرت ابوالفضل(ع)

حجت‌الاسلام و المسلمین نطافت با اشاره به مؤلفه‌های شخصیتی حضرت ابوالفضل، یادآور شد: زیارت حضرت ابوالفضل(ع) که از ناحیه امام معصوم(ع) به دست ما رسیده، اوج ویژگی‌های ایشان را نشان می‌دهد. از ویژگی‌های قمر بنی‌هاشم(ع) در آن زیارت‌نامه، اطاعت ایشان از خدا، رسول(ص) و ائمه(ع) است، اطاعتی سرشار از شوق و عشق و با اخلاص تمام که نشان‌دهنده معرفت آن حضرت به توحید، نبوت و امامت است. این کارشناس علوم دینی، خیرخواهی و دلسوزی را ویژگی دیگر حضرت عباس(ع) برشمرد و افزود: حضرت عباس(ع) حتی برای مخالفانش نیز دلسوز بود تا شاید کسی نجات یابد. حضرت ابوالفضل(ع) همچون ائمه اطهار(ع) از کشته شدن مخالفان خوشحال نمی‌شد؛ بلکه در پی هدایت مردم برای نجات آن‌ها بود؛ از این رو جهاد تبیین داشت.

وی با تأکید بر اینکه حضرت ابوالفضل(ع) هنگام آب آوردن، دشمن را موعظه کرد، ادامه داد: حضرت عباس(ع) نهایت جهد و کوشش خود را به کار گرفت و این، نشان وفاداری ایشان است. مواسات ابوالفضل(ع) با امام حسین(ع) وقتی به یاد تشنگی امام(ع) افتاد و آب ننوشید، الگوی پرچاذه‌ای برای عالم است.

■ نسبت تاسوعا و عاشورا

عضو شورای عالی حوزه علمیه خراسان سپس به تبیین نسبت تاسوعا و عاشورا پرداخت و اظهار کرد: رد امان‌نامه در شب عاشورا و نیز تصمیم یاران به ماندن با حضرت در آن شب، بسیار مهم است، هنگامی که اصحاب تصمیم به ماندن گرفتند، امام حسین(ع) جایگاه آن‌ها را در بهشت به ایشان نشان داد و این گونه بود که هیچ‌گونه ترس، سستی و عقب‌نشینی در یاران سیدالشهدا(ع) مشاهده نشد؛ زیرا وقتی تصمیم الهی گرفته می‌شود، امدادهای الهی نیز به کمک می‌آید.

حجت‌الاسلام و المسلمین نطافت محبت، وفاداری و مناجات‌های شب عاشورا را نمونه عشق‌ورزی با خدا عنوان کرد و یادآور شد: اگر کسی رابطه خود را با خدا محکم نکند در بزرگه‌ها نمی‌تواند پای حق بایستد. سیدالشهدا(ع) و اصحابشان حماسه‌ای مردانه در عالم خلق کردند که همه را تحت تأثیر قرار داده و حرارتی در قلوب مؤمنان ایجاد کرده که هیچ‌گاه سرد نمی‌شود.

حجت‌الاسلام فرحزاد:

قیمت هر انسان به اندازه همت او است

نوکری و خدمت به اهل بیت(ع) عنوانی بسیار ارزشمند است؛ چراکه اهل بیت(ع) به خدام خود نظر ویژه‌ای دارند.
رہایی از آتش جهنم تنها یکی از برکات و آثار داشتن ولایت

اهل بیت(ع) است که نصیب محبان و ارادتمندان اهل بیت(ع) می‌شود. ما وظیفه داریم مال و جان خود را فدای راه اهل بیت(ع) کنیم و مهر و ولایت اهل بیت(ع) تنها برای رسیدن به خداوند باشد.
با وجود تمام مشکلاتی که پس از جنگ ۱۲روزه ایجاد شد، اما مردم بیش از سال‌های گذشته، خیمه‌های عزارابرافراشتند و به عزاداری

پرداختند و از اموال خود برای مجالس عزاداری هزینه کردند که این نشان‌دهنده ارادت خاص مردم ایران به سیدالشهدا(ع) و خاندان عصمت و طهارت است.

قیمت هر انسان به اندازه همت او است. همت و خواسته یک انسان مؤمن باید اتصال به خدا و پیامبر خدا(ص) باشد و کسی

محمدحسین مروج کاشانی نشست خبری سومین دوره مدرسه تابستانی طلاب در حرم مطهر رضوی با عنوان مدرسه دارالعلم روز گذشته با حضور خبرنگاران و اصحاب رسانه با سخنان دکتر عبدالحمید طالبی، رئیس سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی و حجت‌الاسلام و المسلمین دکتر مهدی رضایی، معاون علمی حوزه علمیه خراسان در محل ساختمان شماره یک دانشگاه علوم اسلامی رضوی (مدرسه علمیه میرزا جعفر) در جوار بارگاه مقدس امام هشتم(ع) برگزار شد.

سومین دوره مدرسه تابستانی طلاب در جوار بارگاه مطهر رضوی با عنوان دارالعلم، از تاریخ ۲۸ تیر تا ۹ مرداد سال جاری (به مدت دو هفته) در محل ساختمان شماره یک دانشگاه علوم اسلامی رضوی (مدرسه علمیه میرزا جعفر) در جوار حرم مطهر امام هشتم(ع) برگزار می‌شود.

■ توجه به پیام رهبر معظم انقلاب در مورد حوزه علمیه «پیشرو و سرآمد»

به گزارش خبرنگار روزنامه قدس؛ دکتر عبدالحمید طالبی، رئیس سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی در این نشست با اشاره به پیام رهبر فرزانه انقلاب به مناسبت صدمین سالگشت تأسیس حوزه علمیه قم گفت: رهبر حکیم انقلاب اسلامی در این پیام به پنج موضوع و شاخص در مورد حوزه «پیشرو و سرآمد» اشاره می‌کنند که با بررسی دوره‌های قبلی برگزاری مدرسه دارالعلم، خوشبختانه این موارد در اجرای برنامه‌های این مدرسه تا حد زیادی رعایت و لحاظ شده است.

وی ادامه داد: مطابق با این پیام، رهبر فرزانه انقلاب به پنج محور در زمینه تحقق حوزه علمیه پیشرو و سرآمد اشاره کرده‌اند که به اختصار عبارت‌اند از: «یک مرکز علمی با تخصص‌های معین»، «مرکز تربیت نیروی مهذب و کارآمد برای هدایت دینی و اخلاقی جامعه»، «خط مقدم جبهه تقابل با تهدیدهای دشمنان در عرصه‌های گوناگون»، «مرکز تولید و تبیین اندیشه اسلام در باب نظامات اجتماعی؛ از نظام سیاسی و شکل و محتوای آن تا نظامات مربوط به اداره کشور و...» و «مرکز و شاید قله نوآوری تمدنی و آینده‌نگری‌های لازم در چارچوب پیام جهانی اسلام».

طالبی بیان کرد: بر اساس پیام رهبر معظم انقلاب، امسال پنج مدرسه تخصصی در زمینه‌های مختلف و با حضور نخبگان و استادان مجرب و ماهر در برنامه‌های مدرسه دارالعلم گنجانده شده است.

رئیس این سازمان اضافه کرد: در این دوره از برگزاری مدرسه دارالعلم سعی شده است با بیان نیازهای روز جامعه و پاسخ به شبهه‌ها و مسائل مورد نیاز نظام اسلامی و کشور، مباحث و مطالب ارزشمندی از سوی استادان و نخبگان برای طلاب و شرکت‌کنندگان در این مدرسه بیان شود. وی با اشاره به برگزاری این مدرسه در جوار بارگاه مطهر رضوی گفت: طلاب با حضور در جوار بارگاه مطهر امام هشتم(ع) و بهره‌مندی از محضر استادان و فضایی بافضیلت می‌توانند از فیوضات معنوی و اخلاقی بهره‌مند شوند.

طالبی در زمینه موارد اشاره شده در پیام رهبر فرزانه انقلاب اسلامی به مناسبت سالگشت تأسیس حوزه علمیه قم اظهار کرد: در این دوره از برگزاری مدرسه دارالعلم و در زمینه‌های مربوط به موارد مشخص شده در این پیام ارزشمند رهبر فرزانه انقلاب؛ طلاب و فضایی شرکت‌کننده می‌توانند با حضور در نشست‌های تخصصی و هیئت‌های اندیشه‌ورز و برنامه‌های پیش‌بینی شده در زمینه آشنایی

وقف و نذر

اسناد تاریخی نشان می‌دهند بخش قابل توجهی از روشنایی حرم مطهر رضوی در طول قرون گذشته، به واسطه نیت و اراده واقفان و از محل رقیبات وقفی آستان قدس تأمین شده است.

به گزارش آستان‌نیوز، در سال‌های گذشته، تأمین روشنایی حرم مطهر رضوی از اهمیت بسیاری برخوردار بوده، از همین رو بخشی از روشنایی حرم منور از طریق غرفه‌های کوچک بالای صفت‌ها و بخش دیگری با افروختن شمع و مشعل تأمین می‌شده است. اهمیت این موضوع موجب شده واقفان بسیاری در طول تاریخ، وقف خود را صرف تأمین روشنایی حرم مطهر کنند.

اسناد متعددی نیز وجود دارد که دلالت بر ثبت وقف‌نامه‌هایی با همین موضوع دارد.

■ وجود هشت وقف‌نامه مهم از دوره صفوی

بر اساس اسناد موجود در مرکز اسناد آستان قدس رضوی، هشت وقف‌نامه مهم از دوره صفویه شناسایی شده که موضوع آن‌ها اختصاص هزینّه به تأمین روشنایی حرم مطهر به ویژه در فضای ضریح مطهر است. در این وقف‌نامه‌ها به انواع وسایل روشنایی

پرداختند و از اموال خود برای مجالس عزاداری هزینه کردند که این نشان‌دهنده ارادت خاص مردم ایران به سیدالشهدا(ع) و خاندان عصمت و طهارت است.

قیمت هر انسان به اندازه همت او است. همت و خواسته یک انسان مؤمن باید اتصال به خدا و پیامبر خدا(ص) باشد و کسی

که به رسول خدا(ص) متصل شود مراتب والای معنوی و اخروی را کسب خواهد کرد.

ملازمت و همراهی با ولایت حضرت علی(ع) راه اتصال به رسول گرامی اسلام است و بدون داشتن ولایت امکان اتصال وجود ندارد و موجب می‌شود انسان راه انحراف را در پیش گیرد.

www.qudsonline.ir

سومین دوره «مدرسه تابستانی دارالعلم» ۲۸ تیر تا ۹ مرداد امسال در حرم مطهر رضوی برگزار می‌شود

علم‌آموزی تابستانه در جوار عالم آل محمد علیه السلام

یابند. البته مدرسه ششم به نام بین الملل (آموزش فقه و اصول به زبان عربی) نیز پیش‌بینی شده بود که به لحاظ شرایط حاضر کشور و رعایت مسائل امنیتی و... برگزاری مدرسه ششم تاکنون محقق نشده است.

■ امتیازات سومین دوره برگزاری مدرسه دارالعلم

وی درباره ویژگی‌های این مدرسه گفت: مدرسه تابستانی دارالعلم در جوار حرم مطهر حضرت علی بن موسی الرضا(ع) یک رویداد علمی کم‌نظیر بوده که نقطه عطف همکاری علمی فعالیت‌های حوزه علمیه خراسان و آستان قدس رضوی را رقم زده است.

رضایی با مرور اهداف تشکیل این مدرسه یادآور شد: استفاده از مرجعیت علمی و فرصت تابستانی در جوار بارگاه مطهر حضرت رضا(ع)، توجه به سیاست‌گذاری و مدیریت آموزشی در زمینه نگاه به افق آینده برای برپایی تمدن نوین اسلامی، تعامل سازنده میان حوزه‌های علمیه و دانشگاه‌ها که مشخصاً در شهر مشهد و در جوار بارگاه مطهر رضوی شاهد آن هستیم و... از اهداف برگزاری این مدرسه تابستانی بوده است.

معاون علمی حوزه علمیه خراسان درباره وجه تمایز دوره سوم مدرسه دارالعلم نسبت به دوره‌های گذشته بیان کرد: تلاش شده با استفاده از تجربه‌های گذشته بر ارتقای مدیریت آموزشی در زمینه نگاه به افق آینده برای برپایی تمدن نوین اسلامی، تعامل سازنده میان حوزه‌های علمیه و دانشگاه‌ها که مشخصاً در شهر مشهد و در جوار بارگاه مطهر رضوی شاهد آن هستیم و... از اهداف برگزاری این مدرسه تابستانی بوده است.

معاون علمی حوزه علمیه خراسان درباره وجه تمایز دوره سوم مدرسه دارالعلم نسبت به دوره‌های گذشته بیان کرد: تلاش شده با استفاده از تجربه‌های گذشته بر ارتقای مدیریت آموزشی در زمینه نگاه به افق آینده برای برپایی تمدن نوین اسلامی، تعامل سازنده میان حوزه‌های علمیه و دانشگاه‌ها که مشخصاً در شهر مشهد و در جوار بارگاه مطهر رضوی شاهد آن هستیم و... از اهداف برگزاری این مدرسه تابستانی بوده است.

■ شرکت حضوری و مستقیم ۸۰۰ نفر از طلاب و ۳ هزار نفر به صورت مجازی

حجت‌الاسلام و المسلمین دکتر مهدی رضایی، معاون علمی حوزه علمیه خراسان نیز در این نشست گفت: امسال استقبال خوبی نسبت به دوره‌های گذشته از سراسر کشور و برخی از کشورهای منطقه صورت گرفت، اما به لحاظ شرایط امنیتی و خاص کشور و محدودیت‌های موجود فقط شاهد پذیرش حضوری ۸۰۰ نفر از طلاب در این دوره از مدرسه دارالعلم هستیم، هر چند که حدود ۳ هزار نفر از عزیزان ثبت نام کنند می‌توانند از برنامه‌های این مدرسه به صورت غیرحضوری و با استفاده از فضای مجازی بهره‌مند شوند.

وی ادامه داد: با رعایت ضوابط و شرایط اعلام شده برای حضور در برنامه‌های مدرسه دارالعلم و البته شرایط خاص امنیتی کشور و از نظر جغرافیایی، مخاطبان این دوره از حوزه‌های علمیه خراسان، قم و اصفهان بوده به طوری که حدود ۶۰ درصد به مخاطبان حوزه علمیه خراسان و ۳۰ درصد به مخاطبان خارج از حوزه علمیه خراسان و سایر استان‌ها اختصاص داده شده است، ضمن اینکه بیش از ۳ هزار نفر از مخاطبان از طریق فضای مجازی پیگیر برنامه‌های این مدرسه خواهند بود که این رقم در سال گذشته حدود هزار و ۹۲۰ نفر بوده است.

رضایی همچنین یادآور شد: حدود ۱۵۰ نفر از علاقه‌مندان از کشورهای لبنان، عراق و سوریه در این دوره نام‌نویسی کردند. همچنین در این دوره حدود ۷۱۰ نفر از خواهران سراسر کشور نام‌نویسی کردند که به دلایل امنیتی بیان شده فقط حدود ۱۰۰ نفر از خواهران طلبه از مشهد به طور مستقیم در این مدرسه حضور دارند و بقیه خواهران از طریق امکانات فضای مجازی از برنامه‌های این مدرسه استفاده خواهند کرد.

■ پیش‌بینی پنج مدرسه تخصصی در دوره سوم مدرسه دارالعلم

معاون علمی حوزه علمیه خراسان در بخش دیگری از سخنانش به برگزاری پنج مدرسه تخصصی در این دوره از برگزاری مدرسه دارالعلم اشاره و خاطرنشان کرد: با توجه به سخنان و رهنمودهای رهبر فرزانه انقلاب در بیان ویژگی‌های حوزه علمیه پیشرو و سرآمد، امسال پنج مدرسه تخصصی برای حضور طلاب پیش‌بینی شده است. وی در این باره افزود: شرکت‌کنندگان در این دوره می‌توانند بر حسب علاقه و رشته تخصصی در یکی از پنج مدرسه علمی «قرآن و حدیث»، «فقه و اصول»، «علوم عقلی»، «ادبیات و زبان‌شناسی» و «منطق و روش‌شناسی» حضور

با نظام اجتماعی موضوعات، افق‌های آینده برگزاری این مدرسه با همکاری حوزه‌های علمیه خراسان، قم و آستان قدس رضوی، همچنین موارد مربوط به بیان ویژگی حوزه‌های علمیه به عنوان خط مقدم جبهه تقابل با تهدیدهای دشمنان در عرصه‌های گوناگون و... آشنا شوند. وی یادآور شد: در حقیقت، مدرسه دارالعلم با برگزاری این دوره‌ها، نقطه پیوندی است میان حوزه‌های علمیه مشهد و قم و آستان قدس رضوی که البته به دلایل امنیتی و شرایط خاص کشور، امسال از حضور مستقیم و همکاری ضلع سوم این همکاری علمی یعنی همکاری و حضور فضایی حوزه علمیه نجف اشرف از حوزه بین‌الملل تا این زمان محروم هستیم.

■ شبکه‌سازی و ارتباط با طلاب و دانشگاهیان

طالبی با اشاره به اینکه برگزاری مدرسه دارالعلم به عنوان یک رویداد علمی و معنوی، امکانی فراهم کرده تا شرکت‌کنندگان با بهره‌مندی از فضای معنوی بارگاه منور رضوی، در مدارس علمی تخصصی بر اساس رشته‌های مختلف علوم اسلامی به تحصیل و گفت‌وگو بپردازند، گفت: ما در سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی به دنبال شبکه‌سازی و ارتباط با نخبگان علمی در دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه هستیم تا از ظرفیت این افراد در حل نظام موضوعات و مسائل و مأموریت‌های علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی که بررسی واحصا شده است در قالب‌های خدمت علمی و خادم‌یاران علمی بهره‌مند شویم و برگزاری مدرسه دارالعلم یکی از برنامه‌های شبکه‌سازی مورد نظر در این زمینه و استفاده از نظرات فرهیختگان و طلاب نخبه و فضایی حوزه علمیه و استادان دانشگاه است.

این مقام مسئول بیان کرد: با استفاده از این شبکه ارزشمند انتظار می‌رود بیش از پیش بتوانیم در بیان و توسعه مفاهیم قرآنی و دینی و آموزه‌های حضرات معصومین(ع) به ویژه سنت و سیره حضرت رضا(ع) در سطح کشور و منطقه گام برداریم.

وی همچنین به همکاری حوزه علمیه خراسان و آستان قدس رضوی در تهیه و تدوین برنامه پنج‌ساله برگزاری این حرکت علمی و معنوی اشاره و خاطرنشان کرد: با استفاده از منویات و رهنمودهای تولیت معزز آستان قدس رضوی و مدیریت حوزه علمیه خراسان همکاری خوبی میان این دو نهاد معنوی، فرهنگی و علمی انجام شده و امیدواریم با برگزاری هر چه بهتر این گونه برنامه‌ها و استمرار همکاری میان آستان قدس و حوزه‌های علمیه و بهره‌مندی از نظرات نخبگان حوزوی و علمی، برکات این همکاری شایسته‌بیش از پیش تداوم داشته باشد.

آشنایی با واقفان روشنایی حرم مطهر رضوی

چراغ وقف، همیشه روشن است

در حرم مطهر رضوی افروخته باشد تا روضه منوره در تاریکی مطلق قرار نگیرد. این امر به ویژه در مراسم عزاداری اهمیت می‌یافت و طبق اسناد، وقف چراغ‌های لاله‌ای برای روشنایی حرم مطهر صورت گرفته است.

به عنوان نمونه «ابراهیم روشنگر نامی» مبلغی را برای روشن ماندن لاله‌ها وقف کرد. واقفان دیگر نیز درآمد حاصل از اموال منقول و غیرمنقول خود را برای این منظور وقف می‌کردند. اسناد نشان می‌دهد «یلداش بیگ» فرزند امام یزدی کوزه کنانی، خادم وقت آستان قدس رضوی، در وصیت‌نامه‌اش تأکید کرده بود بخشی از درآمد زمین‌ها و قنات‌های وقفی‌اش برای سوخت فتیله معبر، نور شمع و چراغ حرم مطهر هزینه شود.

■ ورود صنعت برق و استمرار سنت وقف شمع در عصر قاجار

با ورود مظفرالدین‌شاه قاجار به ایران از اروپا و آشنایی

او با برق، نخستین موتور برق برای روشنایی حرم مطهر حضرت رضا(ع) با هزینه ۸ هزار تومان خریداری شد، با این حال، وقف شمع و وسایل سنتی روشنایی همچنان ادامه داشت. در آن دوران، نیاز به شمع به حدی افزایش یافت که نذر شمع گسترده شد؛ زائران از بیرون تا پای ضریح شمع به دست می‌آمدند و شمع‌های نذری خود را در مکان‌های مخصوص قرار می‌دادند. همین موضوع به شغلی به نام شمع‌فروشی در مشهد دامن زد و بخش قابل توجهی از روشنایی حرم مطهر از محل همین شمع‌ها تأمین می‌شد.

■ ثبت وقف‌های ارزشمند در دوره قاجار

اگرچه صنعت برق کم‌کم جایگزین وسایل ابتدایی روشنایی حرم منور می‌شد، اما وقف قندیل‌های گرانبها همچنان ادامه یافت، از جمله سه مدل قندیل شامل «قندیل زرین گوهرنشان»، «قندیل زرین» و «قندیل مفرغی» که توسط ناصرالدین‌شاه و مهدی قلی‌خان قاجار وقف شده بودند. بی‌بی شمس‌الملوک نوه فتحعلی‌شاه قاجار نیز با راه‌اندازی کارخانه چراغ برق و وقف تجهیزات برقی برای روشنایی حرم مطهر، نام خود را در زمره بانوان واقف یک‌قرن اخیر ثبت کرده است.